

GLOBAL CREDIT MARKET

AL-IBRAHIM AVIN (VÎRLAN-AL IBRAHIM)
PhD Candidate, University of Craiova

Abstract: The credit plays an important role in the market economy, being an important factor of economic growth. The credit is one of the main drivers of the entire economic and social mechanism. The credit involves the availability of liquid funds for current activities. At the same time as the economic and social development, the role and extent of loans increased and became a particularly important economic activity.

Keywords: credit, bank, global market, economy

I. Geneza, evoluția și importanța pieței creditelor

1. Geneza

Cuvântul „credit” din limba latină „creditum” înseamnă „a crede” sau „a avea încredere”.

Creditul are un rol important în economia de piață, reprezentând un factor important al creșterii economice. Creditul reprezintă unul dintre motoarele principale ale întregului mecanism economico-social. Creditul presupune disponibilizarea fondurilor lichide pentru activități curente. În același timp cu dezvoltarea economico-socială rolul și amploarea creditelor au crescut și au devenit o activitate economică deosebit de importantă.

Creditul este o valoare actuală care se transmite de la creditor la debitor. Debitorul se angajează să îl ramburseze în condițiile specificate în contractul de credit. Chiar dacă, relațiile de credit au existat și în schimburile de bunuri prezente contra unor bunuri viitoare, în economia actuală creditul ia forma unei relații bănești între creditor și debitor. Apariția relației dintre creditor și debitor este legată de existența unor agenți economici care dispun de resurse bănești temporar disponibile și a altora care au nevoie suplimentare de astfel de resurse. În acest fel ia naștere o piață a creditului în cadrul căreia se întâlnesc oferta și cererea de credit.

Activitatea bancară, instituțiile specializate în economisire și creditare, sunt la fel de vechi precum însăși economia. Băncile au apărut odată cu utilizarea banilor ca mijloc de schimb în cadrul tranzacțiilor comerciale cu bunuri și mărfuri.¹

Inițial băncile aveau două funcții. Aceste funcții însemnau să atragă depozite și să ofere credite bancare. În prezent, băncile oferă servicii și produse care îmbunătățesc viața de zi cu zi a clienților săi. Băncile comerciale oferă credite bancare, schimb valutar, transferuri bănești. Băncile comerciale s-au dezvoltat în permanență și au devenit din ce în ce mai implicate în sistemul economic național și internațional.²

¹ <https://www.bcr.ro/ro/presa/despre-banking/ce-trebuie-sa-stim-despre-banci> , accesat la 13.06.2021.

² <https://bancamea.md/news/cum-au-aparut-primele-banci-ce-functii-indeplineau-ce-tipuri-de-servicii-ofereau> , accesat la 16.06.2021.

2. Evoluția

2.1. Perioada Antică

Activitatea bancară a început cu bănci de negoț care acordau împrumuturi în grâne către fermieri și comercianți care transportau bunuri între orașe. În Grecia Antică creditorii care își desfășurau activitatea în temple acordau împrumuturi și au contribuit cu două inovații și anume acceptau depozite și schimbau bani.

Primele documente cu referiri la activitatea bancară provin din regiunea asiatică a Mesopotamiei aparținând culturii sumeriene. Aceasta este una dintre cele mai vechi civilizații cunoscute.³

Templele au fost primele instituții de depozitare și creditare al mărfurilor cu valoare monetară sau cu putere de schimb. Templul babilonian al zeului-soare Samas din Sippar a fost considerat prima bancă din lume. Totodată, templele au fost alese ca "sedii" ale primelor instituții bancare din lume întrucât beneficiau de o dublă protecție. În primul rând, erau păzite în permanență de trupe înarmate datorită importanței lor pentru organizarea politică, socială și culturală a epocii. În al doilea rând, templele erau considerate spații sacre care beneficiază de protecție divină. Acest aspect întărea încrederea clienților în corectitudinea operațiunilor efectuate de bancă.⁴

La început operațiunile bancare erau simple în comparație cu activitățile bancare din epoca modernă, dar totodată, nu mai puțin importante pentru bunul mers al activităților economice și pentru gestionarea resurselor financiare ale indivizilor, instituțiilor și autorităților politice. Activitatea centrală a băncilor era preluarea depozitelor de la clienți, indiferent de moneda-marfă în care erau constituite acestea. Aceste depozite erau de două tipuri și anume: în primul rând era vorba de cele constituite pentru păstrarea în siguranță a mărfurilor respective și pentru care depozitarul plătea un comision băncii; în al doilea rând, existau și depozite purtătoare de dobândă, putând fi utilizate de bancă la acordarea împrumuturilor.⁵

La început au fost folosite bunuri care păreau mai prețioase ca mijloace de schimb cum ar fi: scoici, pietre colorate, penele unor păsări exotice. În timp, au fost înlocuite aceste bunurile cu aurul și argintul datorită caracteristicilor favorabile de rezistență în timp și datorită temperaturii mici de topire comparativ cu cel al altor metale. Activitatea bancară din Roma și Grecia Antică s-a bazat pe utilizarea monedelor de aur și argint.⁶

2.2. Perioada Evului Mediu

Sfârșitul perioadei antice a fost accelerat de politicile inflaționiste care au scăzut puterea de circulație și de cumpărare a banilor. Măsurile de plafonare a prețurilor au creat o lipsă a bunurilor și au dus la ruina activităților comerciale. Din această cauză, majoritatea băncilor în acea perioadă au dat faliment. De asemenea, Biserica condamna practica acordării împrumuturilor cu dobândă, interzicând-o în anumite perioade.

³ <https://www.bcr.ro/ro/presa/despre-banking/ce-trebuie-sa-stim-despre-banci> , accesat la 13.06.2021.

⁴ <https://www.bcr.ro/ro/presa/despre-banking/ce-trebuie-sa-stim-despre-banci> , accesat la 13.06.2021.

⁵ <https://www.bcr.ro/ro/presa/despre-banking/ce-trebuie-sa-stim-despre-banci> , accesat la 13.06.2021.

⁶ <https://bancomea.md/news/cum-au-aparut-primele-banci-ce-functii-indeplineau-ce-tipuri-de-servicii-ofereau> , accesat la 16.06.2021.

Sfârșitul secolului al XI-lea și începutul secolului al XII-lea au condus la încurajarea afacerilor și comerțului, în special în Veneția, Pisa și Florența. Aceste orașe s-au axat pe comerțul cu Constantinopolul și cu Orientul. Relansarea activității bancare s-a datorat dezvoltării financiare din aceste orașe.

Printre primele bănci apărute în Peninsula Italică s-a numărat Banca di Venezia, înființată în anul 1171 și recunoscută oficial în anul 1587, având denumirea de Banco della Piazza di Rialto.

În anul 1472 s-a înființat Banca Monte dei Paschi di Siena, fiind în prezent cea mai veche bancă din lume aflată încă în activitate.

În Anglia, în anul 1260, au apărut primele operațiuni bancare internaționale când negustorii italieni au deschis magazine de negoț în Londra, pe strada care urma să devină Lombard Street.⁷

În Spania găsim banca de depozit din Barcelona înființată în anul 1401. În anul 1300-1301, Parlamentul a elaborat un set de reglementări, având ca scop controlarea activității bancare. Printre aceste reguli era aceea ca bancherii care falimentau să fie dezonozați de un crainic public pe tot cuprinsul Barcelonei. Totdată, aceștia erau obligați să trăiască numai cu pâine și apă până achitau creditorilor lor suma totală din depozitele acestora.⁸

2.3. Perioada Modernă

Activitatea bancară modernă a început în nordul Italiei în următoarele orașe: Florența, Veneția și Genova. Familia Bardi și familia Peruzzi au fost cele două familii care au dominat sistemul bancar din Florența în secolul XIV. Aceste familii au creat mai multe filiale și sucursale în mai multe părți a Europei. Dezvoltarea sistemului bancar din Italia de Nord a condus la o serie de inovații și răspândiri pe continentul European.

În anul 1602 a fost înființată piața de capital din Amsterdam. În anul 1609 a fost înființată prima bancă din Amsterdam.

În anul 1694 a fost înființată prima bancă centrală din lume în Londra, având scopul de a regula și de a eficientiza economia națională. Banca centrală a Angliei avea scopul de a emite monede pentru casa regală.

În anul 1695 scoțienii au deschis Banca Scoției, bazată pe Banca Angliei, care avea același scop de regularitate.⁹

3. Importanța creditelor

Accesul la finanțare are un rol însemnat cu privire la activitatea economică. Activitatea de creditare este un determinant important al creșterii economice și principalul scop al băncilor. Pentru a-și putea pune în mișcare mecanismele și procesele interne, multe societăți au nevoie de creditare. Dacă băncile nu acordă credite, atunci nu se declanșează efectul de multiplicare a circuitului banilor în economie.

⁷ https://ro.wikipedia.org/wiki/Istoria_activit%C4%83%C8%9Bii_bancare , accesat la 19.06.2021.

⁸ <https://www.bcr.ro/ro/presa/despre-banking/activitatea-bancara-in-evul-mediului-si-renastere> , accesat la 19.06.2021.

⁹ <https://bancamea.md/news/cum-au-aparut-primele-banci-ce-functii-indeplineau-ce-tipuri-de-servicii-ofereau> , accesat la 16.06.2021.

Creșterea economică este întreținută de creditare. În acest fel, se permite societăților să investească mai mult decât disponibilul pe care îl au, populației să obțină bunuri mobile și imobile fără a cheltui întregul lor cost în avans, guvernelor să își administreze convenabil politica fiscal-bugetară și să investească în proiectele de infrastructură, care sunt necesare pentru a susține economia.

Sistemul financiar acționează la nivel național și internațional. Acesta se bazează pe legături între componentele sale pentru a oferi crearea valorii economice.

II. Piața globală a creditelor și relația globalizare-credite

1. Globalizarea fenomen-a lumii contemporane

Globalizarea reprezintă un concept utilizat des pentru a caracteriza starea actuală a economiei mondiale.

Globalizarea este un fenomen al perioadei moderne și contemporane care descrie un proces multicausal. Din acest proces rezultă faptul că evenimentele care au loc într-o parte a globului au repercusiuni asupra societăților și problemelor din alte părți ale globului.

Globalizarea prezintă modificările în societăți și în economia mondială care rezultă din comerțul internațional și din schimburile culturale.

Termenul de globalizare reprezintă procesul de integrare internațională care apare din înlocuirea ideilor, opiniilor și a altor aspecte ale culturii la nivel mondial.

Prin punerea față în față a societăților naționale cu societatea internațională în domeniul activităților de producție și a relațiilor financiare, globalizarea construiește o cooperare strânsă a țărilor prin grăbirea circulației serviciilor, bunurilor, forței de muncă și a capitalului.¹⁰

2. Globalizarea activității de creditare

Procesul globalizării bancare este o realitate fundamentală în zilele noastre deoarece prezintă o influență puternică asupra economiei și asupra lumii contemporane.

Globalizarea bancară arată cum serviciile bancare devin universale, având o arie de răspândire mondială.

Din punct de vedere financiar, în perioada contemporană, globalizarea reprezintă o etapă distinctivă cu privire la organizarea și managementul creditului în economia mondială. Globalizarea modifică condițiile în care se hotărăște prosperitatea imediată și pe termen lung a statelor de pe tot globul.¹¹

2.1. Factorii de globalizare a pieței creditelor

Activitatea de creditare este un factor important al creșterii economice.

Privind dintr-o perspectivă amplă, factorii de bază care au determinat apariția și dezvoltarea fenomenelor de globalizare și integrare sunt: factorul economic, factorul politic și factorul tehnologic.

Factorii care au influențat adâncirea procesului de globalizare a economiei mondiale sunt: liberalizarea comerțului cu servicii în privința telecomunicațiilor, asigurărilor și bancar, a constituit tendința dominantă a anilor '70 în SUA, fiind

¹⁰ A. M. Găină, *Globalizarea și crizele financiare*, Ed. Pro Universitaria, București, 2012, p.6.

¹¹ I. Bari, *Globalizarea economiei*, Ed. Economică, București, 2005, p. 266.

continuată în anii '80 în Marea Britanie, după în Uniunea Europeană și Japonia, continuând și în prezent, incluzând și țările Europei Centrale și de Est, printre care și România; liberalizarea piețelor de capital datorită eliminării treptate a obstacolelor impuse circulației devizelor și a capitalului, reprezentând un pas favorabil în formarea unor piețe financiare globale; liberalizarea investițiilor străine directe.¹²

Începând cu anii '70, interesul comun al umanității de apărare a mediului înconjurător s-a realizat prin apariția unor idei generale cu vocație globală și anume: bunurile comune ale umanității cum ar fi oceanele, fondurile marine, dezvoltarea durabilă fiind concepută în vederea înțelegerii dintre economie și mediul înconjurător; securitatea ecologică, fiind una dintre dimensiunile fundamentale ale securității globale, globalizarea fiind definită prin interdependența economiei dintre state, ca urmare a creșterii coeficientului de dependență față de economia mondială; globalizarea, fiind concepută ca proces al diminuării taxelor vamale, al renunțării la politica vamală și la restricțiile de circulație a mărfurilor, serviciilor, tehnologiilor și capitalurilor, pe măsura dezvoltării schimburilor economice internaționale. Acești noi factori sunt cei care au dinamizat procesul de globalizare a economiei mondiale.¹³

2.2. Dinamica globalizării pieței creditelor (Statisticile privind evoluția)

Dacă se acționează potrivit cu dinamica globalizării atunci se creează procesul de globalizare.

În anul 2020, economia globală a suferit o criză accentuată pe fondul unor provocări nemaiîntâlnite, și anume șocul COVID-19. Acesta a avut un impact marcant în comparație cu factorii care au provocat crizele anterioare din anul 2008 și din anii 2011-2012. Deși în crizele precedente problemele din zona financiară au jucat rolul principal, în criza din 2020 cauza principală a venit din afara economiei. Impactul puternic provocat de COVID-19 asupra activității economice a pornit din China apoi răspândindu-se la nivel mondial.

Economia globală afectată de șocul extern puternic a determinat puternice influențe asupra guvernelor, acestea reacționând prin metode de susținere pentru a modera impactul economic al pandemiei. Ca urmare a măsurilor de izolare și a atingerii nivelului minim în trimestrul II din anul 2020, economia globală a început să își revină în trimestrul III prin apariția vaccinurilor, sperând în eficacitatea lor. Ca o concluzie, în economiile dezvoltate PIB-ul a suferit modificări în ultimul trimestru al anului prin apariția măsurilor extrem de restrictive la apariția celui de al doilea val al pandemiei. Aceste informații se regăsesc în Graficul 1.¹⁴

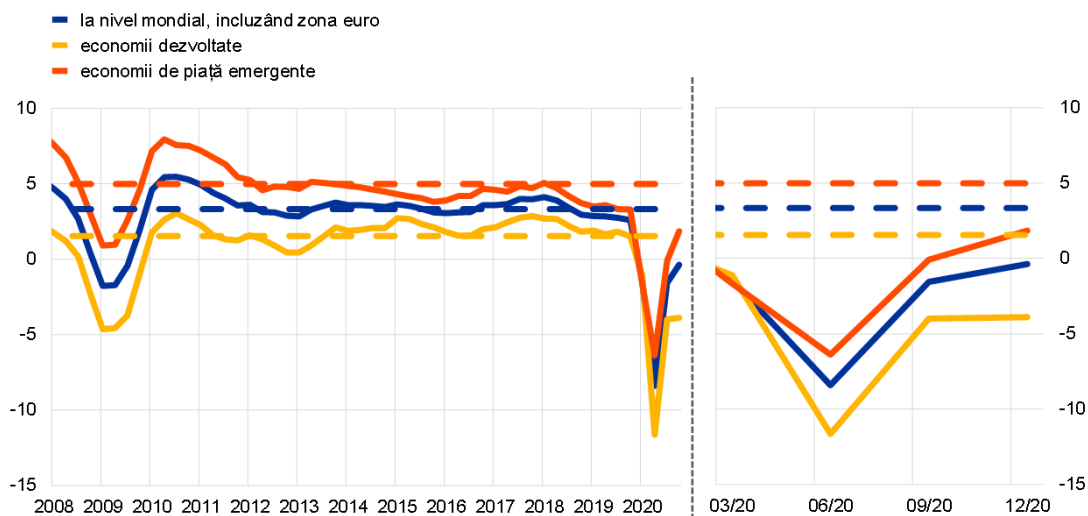
Graficul 2 reprezintă proporția economiilor cu o contracție anuală a PIB-ului pe cap de locuitor. Zonele umbrite se referă la recesiuni globale. Aceste date sunt prognoze.

¹² M. Mazilu, *Factorii determinanți ai globalizării economice*, în *Analele Universității "Constantin Brâncuși" din Târgu Jiu, Seria Economie*, Nr. 4/2010, p. 135-136.

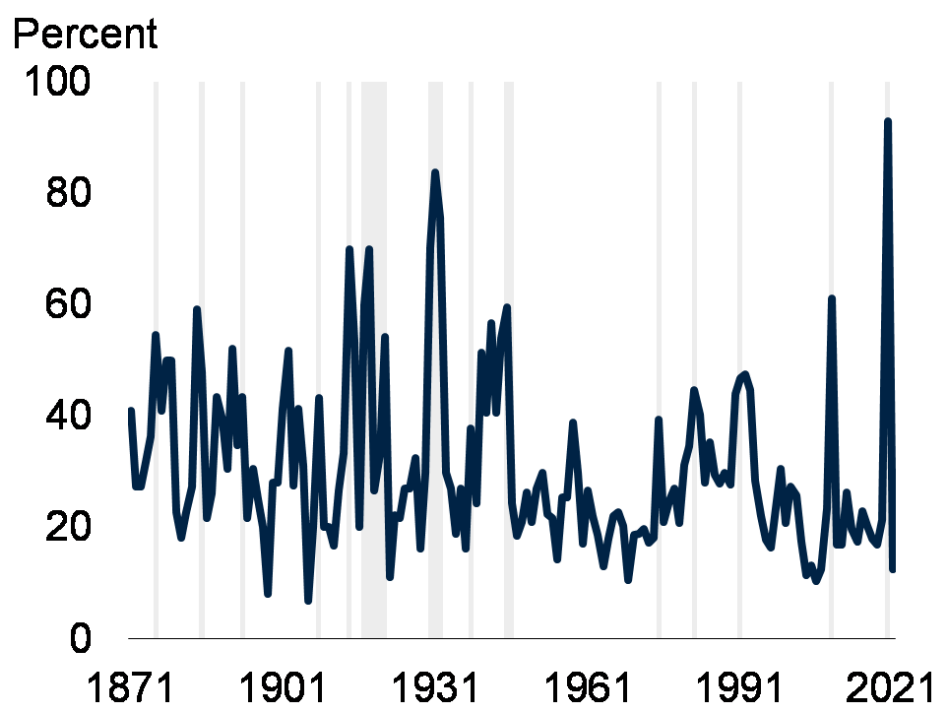
¹³ Ibidem.

¹⁴ <https://www.ecb.europa.eu/pub/annual/html/ar2020~4960fb81ae.ro.html>, accesat la 21.06.2021.

Graficul 1

Graficul 2

2.3. Tendințe ale pieței globale a creditelor

Piața unică europeană este cea mai mare zonă economică din lume fără obstacole comerciale. Aceasta sprijină 500 de milioane de cetățeni cu un PIB de aproximativ 13 mii de miliarde de euro.¹⁵

¹⁵ <https://www.europarl.europa.eu/news/ro/headlines/priorities/globalizarea/20190603STO53520/beneficiile-globalizarii-economice-in-europa> , accesat la 21.06.2021.

Sectorul serviciilor financiare ar putea fi afectat din cauza pandemiei. Acest sector a făcut față până în prezent prevederilor cauzate de criza sanitară, dar închiderea afacerilor, creșterea datoriilor și creșterea riscurilor pe piețe din cauza pandemiei ar putea afecta semnificativ acest sector. Totodată, la cele enumerate se mai poate adăuga scăderea ratei medii a dobânzii care vor fi resimțite nefavorabil în toată economia viitoare. Deci, una dintre provocări cu care se va întâlni sectorul serviciilor financiare va fi adaptarea și supraviețuirea la acest mediu anevoios.

În timp ce așteptările clienților se dezvoltă, băncile vor trebui să își îmbunătățească condițiile de creditare și serviciile. Totodată, soluțiile de asistență și consultanță vor trebui să fie asemănătoare cu cele oferite de companiile netradiționale. Limitarea capacității de creditare a băncilor determinată de pandemie, determină reducerea activelor. Astfel este posibilă o creștere a împrumuturilor din surse netradiționale. Acest lucru este necesar pentru a rezista efectelor nefavorabile ale crizei.

Organizațiile de servicii financiare vor trebui să aibă în vedere câteva tendințe pentru a-și gestiona planul de viitor și anume: presiunea ratei dobânzii va continua să afecteze marjele de profit și modelele de afaceri; recesiunea și devalorizarea activelor cauzate de COVID-19 vor reduce toleranța la risc a băncilor. Astfel, vor slăbi capacitatea lor de a susține economia reală atunci când intră în faza de redresare în 2021. De asemenea, furnizorii alternativi de capital vor deveni o parte mai importantă a sistemului financiar global.

Pandemia va avea tendința de a urgenta implementarea măsurilor de reglementare actuale. Globalizarea continuă va alinia instituțiile financiare cu PIB-ul intern.

Piața internațională a creditului a cunoscut o dezvoltare continuă de-a lungul timpului iar resursele mobilizate au fost tot mai mari de la an la an. În prezent, volumul de fonduri atrase este de aproximativ 9.446 mld. USD / an (în creștere), față de peste 31.000 mld. USD / an atrase prin emisiune de obligațiuni. Această diferență între piața internațională a creditului și piața internațională a obligațiunilor poate fi clarificată prin următoarele cauze și anume: ritmul de creștere în favoarea obligațiunilor și ritmul de scădere în cazul obligațiunilor (între 10 și 30 de ani). Ca și în cazul obligațiunilor, piața internațională a creditului este controlată de țările dezvoltate care dețin aproape 80 % din piață (tendința fiind de scădere). Se poate observa însă că situația țărilor în curs de dezvoltare pe această piață este oarecum diferită de cea de pe piața obligațiunilor, unde fondurile mobilizate de aceste țări erau ne semnificative ca volum.¹⁶

III. Reglementări juridice internaționale privind piața creditelor

Piața creditelor internaționale reprezintă o componentă importantă pentru economia mondială.

Normele Uniunii Europene sunt realizate pentru a spori capacitatea sectorului bancar al Uniunii Europene. Scopul este acela de a rezista șocurilor economice, de a îmbunătăți gestionarea riscurilor în cadrul acestuia și de a asigura activitatea de creditare obișnuită în perioadele de declin economic.

¹⁶ <https://administrare.info/economie/6412-piata-internationala-a-creditului>, accesat la 23.06.2021.

În anul 2009, Consiliul European a propus o abordare sprijinită pe un cadru unic de reglementare. Acest lucru a fost conceput pentru a elimina diferențele dintre statele membre la nivel legislativ și pentru a asigura un nivel asemănător de protecție al consumatorilor. De asemenea, a mai fost conceput și pentru a asigura băncilor din Uniunea Europeană condițiile de concurență juste. Putem vorbi despre **un pas către finalizarea pieței unice a serviciilor financiare**.

Cadrul unic de reglementare este piatra de temelie a uniunii bancare și a reglementării sectorului financiar în Uniunea Europeană. Acesta este format din acte juridice care trebuie respectate de toate instituțiile financiare din Uniunea Europeană.

Cadrul unic de reglementare are următoarele atribuții: să stabilească cerințele de capital pentru bănci; să asigure o protecție sporită a deponenților; să reglementeze prevenirea și să gestioneze situațiile anevoioase ale băncilor.

IV. Structuri și organizații internaționale privind piața creditelor

Instituțiile financiare internaționale sunt: Banca Mondială, Fondul Monetar Internațional.

1. Banca Mondială reprezintă o instituție financiară internațională. Aceasta a fost înființată în urma conferinței de la Bretton Woods (SUA) din anul 1944. Banca Mondială reunește 189 țări membre care sunt responsabile de modul în care este finanțată instituția și cum sunt alocate fondurilor. Banca Mondială și-a început oficial activitatea în urma ratificării acordurilor de la Bretton Woods în anul 1945. Misiunea sa este reprezentată de: în primul rând de *eradicarea sărăciei extreme* și în al doilea rând de *promovarea prosperității într-un mod unitar*. Banca Mondială este o bancă de dezvoltare care acordă împrumuturi cu dobândă redusă, credite fără dobândă și credite nerambursabile țărilor în curs de dezvoltare. Totodată, Banca Mondială reprezintă una dintre cele mai importante organisme internaționale de finanțare a programelor în diferite domenii cum ar fi: în domeniile sănătății, învățământului, luptei împotriva HIV/SIDA, protecției mediului, programelor de reducere a datoriei țărilor sărace.¹⁷

Banca Mondială a avut un rol important în sprijinirea României în perioada de tranziție de la o economie centralizată către o economie de piață funcțională. În perioada anilor 1974 – 1982, României a primit împrumuturi de la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, bancă din cadrul grupului Băncii Naționale. În acest fel, România a devenit unul dintre cei mai mari clienți din Europa ai Băncii.

2. Fondul Monetar Internațional, înființată în anul 1945, în urma Conferinței monetare și financiare a Națiunilor Unite de la Bretton Woods (SUA), este o instituție financiară internațională. Aceasta reunește 190 de țări membre. Fondul Monetar Internațional are următoarele obiective: promovarea cooperării monetare internaționale, stabilității cursurilor de schimb, furnizarea de asistență pentru a crea un sistem multilateral de plăți și pentru a pune la dispoziție resursele sale țărilor membre care se confruntă cu instabilitatea balanței de plăți. Fondul Monetar Internațional

¹⁷ <https://www.mae.ro/node/1471>, accesat la 17.06.2021.

îndeplinește 3 funcții principale pentru atingerea acestor obiective și anume: supraveghere, creditare, asistență tehnică. Scopurile urmărite de Fondul Monetar Internațional au rămas neschimbate, dar operațiunile sale au evoluat pentru a satisface cerințele economiei mondiale care sunt în schimbare.¹⁸

BIBLIOGRAFIE

1. A. M. Găină, *Globalizarea și crizele financiare*, Ed. Pro Universitaria, București, 2012
2. I. Bari, *Globalizarea economiei*, Ed. Economică, București, 2005
3. I. Macovei, *Tratat de drept al comerțului internațional*, Ed. Universul Juridic, București, 2014
4. I. Turcu, *Tratat teoretic și practic de drept comercial. Volumul IV*, Ed. C. H. Beck, București, 2009
5. L. I. Medar, *Importanța relațiilor de credit, și a serviciilor bancare pentru recuperarea creditelor restante*, Analele Universității "Constantin Brâncuși" din Târgu Jiu, Seria Economie, Nr.2/2011
6. M. Mazilu, *Factorii determinanți ai globalizării economice*, în Analele Universității "Constantin Brâncuși" din Târgu Jiu, Seria Economie, Nr. 4/2010
7. www.bancamea.md
8. www.bcr.ro
9. www.ecb.europa.eu
10. www.europarl.europa.eu
11. www.mae.ro
12. www.wikipedia.org

---

¹⁸ <https://www.mae.ro/node/1473>, accesat la 21.06.2021.